

Jak pracovat s e-knihami

Všeobecné informace o e-knihách

- Seznam všech e-knih aktuálně přístupných na JU najdete na stránce Akademické knihovny e-knihy.lib.jcu.cz.
- E-knihy slouží pouze pro osobní potřebu uživatele. Uživatel je nesmí jiné osobě půjčit, prodat, ani jinak sdílet. Trestněprávní odpovědnost se všemi důsledky je uplatňována vůči uživateli.
- E-knihy odebíráme od několika poskytovatelů:

Poskytovatel českých e-knih: **Flexibooks**

- E-knihu lze vypůjčit na 31 dnů a číst ji ve svém zařízení (PC, mobil, tablet, iPhone, iPad). Nefunguje na Kindle a OS X.
- **Instalace čtečky a zřízení účtu u poskytovatele:** Nejprve si nainstalujte čtečku (čtecí program): na stránce flexibooks.cz vyberte v horním menu „**Jak číst**“. Dále se zaregistrujte - na stránce vpravo nahoře „**Můj účet**“. V novém okně zvolte „**Registrovat**“. Na nové stránce vyplňte email a 2x heslo.
- **Stažení e-knih:** Vyberte si e-knihu, kterou chcete vypůjčit. Napište její název na adresu e-knihy@lib.jcu.cz spolu s Vaším jménem a datem narození (kvůli ověření, že jste naším čtenářem). Zašleme Vám poukaz formou **aktivačního kódu**. Na stránce Flexibooks se nejprve přihlaste („**Můj účet**“) a následně zvolte vpravo nahoře „**Využít poukaz**“ a do formuláře vložíte námi zasláný kód. Po aktivaci e-knihy otevřete čtečku Flexibooks na svém zařízení, které musí být připojené k internetu. Zde uvidíte nově aktivovanou e-knihu. Pokud novou e-knihu nevidíte, klikněte nahoře na ikonu „**Načíst znovu obsah knihovny**“, kterou naleznete vlevo od bílého vyhledávacího pole. Klikněte na ni a dojde k jejímu stáhnutí do Vašeho zařízení. Při čtení e-knihy již nemusíte být připojeni k internetu.
- Některé e-knihy jsou interaktivní (např. vyplňování testů).

Poskytovatel českých e-knih: **eReading**

- E-knihy od tohoto poskytovatele si může stáhnout každý uživatel JU, který má účet ve federaci eduID.cz. (Studentům prezenčního a kombinovaného studia a kmenovým zaměstnancům JU je eduID účet vytvářen automaticky.) Případné problémy týkající se účtu v eduID.cz řeší uživatel s IT oddělením vlastní fakulty.

- E-knihy jsou zabezpečeny pomocí tzv. sociální ochrany. (V e-knize je uvedeno jméno uživatele.) Uživatel není obtěžován technickými překážkami, registracemi a autorizací zařízení. E-knihy lze bez problémů číst na různých typech zařízení. E-knihy může uživatel legálně využívat po celou dobu svého života.

- **První přihlášení a zřízení účtu u poskytovatele:** Přejděte na www.ereading.cz. V pravém horním rohu klikněte na „Přihlásit se“. Objeví se nový obsah okna „eReading.cz přihlášení“. Na pravém okraji klikněte na „Shibboleth“. Objeví se nový obsah okna. Uprostřed klikněte na „Přihlášení pomocí systému Shibboleth“. Budete přeměrováni na stránku eduID.cz. V rozbalovacím menu vyberte „Jihočeská univerzita“. Klikněte na „Zvolit“. Na přihlašovací stránce naší univerzity vyplňte svoje uživ. jméno a heslo, které používáte ve STAGu (např.: novakj00/Ao123456). Zaměstnanci použijí login a heslo, které používají ve výplatních páskách, IDM nebo MISu. Objeví se nový obsah okna „Shibboleth přihlášení“. Pokud již u poskytovatele eReading.cz účet máte (již jste zde nakupovali), přihlaste se pomocí Vašeho emailu a hesla. Pokud účet u poskytovatele nemáte, přejděte na druhou (spodní) část „nebo vytvořte nový účet eReading.cz“. Zde vyplňte svůj email a zadejte heslo pro účet u poskytovatele eReading a další údaje. Klikněte na „Registrovat se“. Při každém ukončení práce na www.ereading.cz je nutné se ODHLÁSIT v pravém horním rohu. A následně doporučujeme zavřít i prohlížeč, aby jiná osoba nezneužila Váš účet.

- **Stahování e-knih:** Přihlaste se na www.ereading.cz v pravém horním rohu. Zvolte „Shibboleth“. V menu na pravém okraji zvolte „eStudovna“ a zobrazí se e-knihy, které si můžete stáhnout. E-knihy jsou v různých formátech (např. ePUB, PDF, Kindle). Kliknutím na příslušný formát začne stahování. Stažení PDF souboru trvá cca 1 minutu. V případě, že stažení e-knihy trvá delší dobu, restartujte prohlížeč a akci opakujte. Po skončení práce se odhlaste v pravém horním rohu.

Poskytovatel českých a zahraničních e-knih: ebrary

- Přístup přes <http://site.ebrary.com/lib/jcucb/home.action> Zvolíte tematickou oblast.
- Všechny e-knihy přístupné přes tohoto poskytovatele se zobrazí, když do horního pole „Simple Search“ zadáte „eball“.
- E-knihy zobrazíte kliknutím na název nebo obrázek.
- Některé e-knihy jsou jednouživatelské - číst nebo mít stáhnuté je může v jednom okamžiku pouze jeden uživatel. Jednouživatelskou e-knihou poznáte

tak, že obsahuje tlačítko „Release This Title“. Když na toto tlačítko kliknete, umožníte čtení dalšímu uživateli.

- Některé e-knihy jsou přístupné pro více současných uživatelů.
- Pokud si chcete práci s ebrary jen vyzkoušet, použijte prosím např. e-knihu „Biology_of_Alpine_Habitats“, protože k ní máme koupen víceuživatelský přístup. Jednouživatelskou e-knihu byste zbytečně blokovali.
- E-knihu můžete číst on-line, pokud pracujete na PC s univerzitní IP adresou. Můžete také použít VPN pro vzdálený přístup. Po 20 minutách Vaší nečinnosti si může e-knihu začít prohlížet jiný čtenář.
- Pokud chcete číst e-knihu offline (aniž byste byli připojeni k internetu), musíte si vytvořit účet u ebrary. Vpravo nahoře naleznete „Sign In“ a následně „Create an account“. Napřed se přihlásíte, pak můžete provést Download. Uživatel si může uložit do nezabezpečeného PDF souboru kapitolu nebo max. 40 stránek. Exportovat lze opakovaně. Takto vyexportované soubory jsou čitelné, ale jsou v horší tiskové kvalitě. Exportovaný soubor lze číst i na starších čtečkách Kindle.
- U některých e-knih nelze stránky vytisknout, protože to neumožnil nakladatel. Ze stejného důvodu v některých e-knihách chybí obrázky či jiné grafické prvky.
- Druhou možností jak číst e-knihu off-line je její vypůjčení - uložení do souboru PDF zabezpečeného ochranou Adobe DRM (ADE). Níže najdete informace k ADE. V Internet Exploreru je nutné zobrazit stránku ebrary v „kompatibilním zobrazení“. (Nástroje. Nastavení kompatibilního zobrazení. Přidat tento web.) Stáhne se jen malý soubor .acsm neobsahující e-knihu. Tento soubor otevřete na PC v již zaregistrovaném a autorizovaném programu ADE (viz níže).

E-knihu s ochranou ADE můžete číst 7 dní (jednouživatelská) nebo 14 dní (víceuživatelská). Pokud je e-kniha jednouživateská, nemá nikdo jiný v této době možnost knihu stáhnout ani zobrazit on-line. E-knihu můžete předčasně vrátit v programu ADE, když kliknete na malou šipku v levém horním rohu na obrázku e-knihy a zvolíte „Return Borrowed Item“.

Jeden uživatel si může najednou vypůjčit maximálně 10 e-knih.

Některé e-knihy nelze uložit do PDF s ADE, protože to nakladatel neumožnil, a lze je číst jen on-line.

- Pokud je e-kniha jen jednouživatelská a někdo jiný ji právě čte, objeví se okno „The document you wish to access is currently being viewed by another user.,,“. Pokud ji chcete zarezervovat, zvolte „Add me to list“. Nové okno nechejte otevřené. Každou minutu se kontroluje, jestli je už e-kniha volná. V okamžiku, kdy je e-kniha k dispozici, změní se obsah okna a Vy máte 5

minut na stisknutí tlačítka „Open document“. Během této doby si jiný uživatel nemůže e-knihu otevřít.

Poskytovatel zahraničních e-knih: **EBSCO eBooks**

- Využívá se platforma EBSCOhost: <http://search.ebscohost.com>.
- České návody naleznete na <http://support.ebsco.com/training/lang/cs/cs.php>.
- JU vlastní e-knihy s těmito možnostmi přístupu: pro jednoho současně pracujícího uživatele (1U), tři současně pracující uživatele (3U) a neomezený počet uživatelů (UU).

Poskytovatel zahraničních e-knih: **CAB eBooks**

- Využívá se platforma CAB: <http://www.cabi.org/cabebooks/>
- E-knihu můžete číst on-line, pokud pracujete na PC s univerzitní IP adresou. Můžete také použít VPN pro vzdálený přístup.
- Po vyhledání, dle různých parametrů, klikněte na název e-knihy. Otevře se popis a níže se zobrazí seznam kapitol. Pro zobrazení plného textu kapitoly zvolte View Chapter. Pro zobrazení celé e-knihy klikněte vespod na View eBook. Text lze uložit (v nechráněném formátu pdf) a poté i tisknout.

Zabezpečení Adobe DRM (ADE)

- Některé e-knihy jsou chráněné pomocí různých typů zabezpečení. Jedním z nich je ochrana Adobe DRM:
Pokud chcete číst e-knihy s Adobe DRM, nainstalujte si program ADE, vytvořte si účet a autorizujte zařízení. - návod např. zde: <http://knihovna.jinonice.cuni.cz/KSV-197-version1-adobe.pdf>.

Pokud chcete e-knihu číst na čtečce (tabletu), stáhněte si program ADE a nainstalujte na PC. Přihlaste se Vaším ADE loginem a autorizujte čtečku. E-knihu v programu přetáhněte do DEVICE v levém menu.

Na čtečce mohou být některé stránky hůře čitelné. Některé grafy, tabulky a grafika se nedají zvětšit.

Soubory zabezpečené pomocí Adobe DRM lze přečíst na Kindle Fire v programu Bluefire Reader, ostatní čtečky Kindle to neumí. Nook Tablet přečte ADE. Pro čtení na iPhone, iPad si nainstalujte Bluefire Reader. U ostatních výrobců čteček si zjistěte, jestli umí pracovat s Adobe DRM. v8

Případné dotazy posílejte na e-knihy@lib.jcu.cz